

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 14141
Tarih : 03.09.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Temel Kanunu İle Güvenlik Soruşturması Ve Arşiv Araştırması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.03/09/2021

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	-Tutisleri - Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	01 Ekim 2021
Esas No: 2/3798	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Eylül 2021
Numara:

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Eylül 2021
869154

GENEL GEREKÇE

Bilim emekçisi de hem ders veren hem de araştırma yapan kişi olarak toplumsal üretim süreçlerinin bir parçasıdır. Bilimsel bilginin ortaya çıkış süreci uzun hazırlıklar yapılmasını gerektiren ve belirsizliklerle dolu bir süreç olduğu için, bilim emekçilerinin “öğretme” işlevleri daha çok öne çıkmaktadır. Bilim insanlarının emeklerinin karşılığının verilmesinde bu “öğretme” işlevi önemszenmektedir. Oysa bilim üretimi toplumsal üretimin önemli bir parçasıdır ve bu, bilim emekçisini de bir “işçi” yapmaktadır. Bilim emekçisinin emeği, “öğretmek” ile sınırlı bir süreç olarak tanımlanınca, bilim emeğinin sömürüsü kolaylaşmaktadır. Pandemi süreci bu sömürünün arttığı bir dönem olmaktadır. Bilim emeğinin toplumsal niteliğinin tanımlanması, sömürüye karşı koyuşun önemli bir basamağıdır.

Öğretmenlik faaliyetinin içeriği iktisadi yapının gelişimi ve gereksindiği işgücünün nitelikleri tarafından belirlenmekte, bu nedenle de her alanda üretim süreçlerini az ya da çok yakından takip etmektedir. Söz konusu nitelikler arasında, en geniş anlamıyla teknik bilgi düzeyini ilerletmeye faydası olacak özelliklerin de bulunması şarttır (aksi takdirde, mal ve hizmet üretiminin modern bilim öncesindeki gibi bir zanaat kültürü ile devam ettirilmesinde hiçbir beis olmazdı; teknisyenler kendi becerilerini kuşaktan kuşağa aktarıırken bu aktarımın “bilimsel çalışmalarla” bir bağı olmayabilirdi). Tüm bunlar bir arada düşünüldüğünde, öğretmenin temel toplumsal fonksiyonunun “bilgi üretimi” olduğu sonucuna varılır. Bilginin standardı, endüstriyel standartlardır: Üretenden bağımsız bir içeriği olmalı, üretilme süreci tekrarlanabilir olmalı, üretilme sürecine dâhil olmayan “bağımsız” uzmanlarca sorgulanabilir bir formatı olmalıdır (hem soyut/kuramsal düzeyde, hem de deneysel/ uygulamalı düzeyde). Yukarıda sıralanan üç unsuru haiz emek süreci, öğretmeni bilim emekçisi veya “bilimin işçisi” olarak konumlandırırken yaslanılan zemindir. Bu vesileyle öğretmenlere “bilim emekçileri” sıfatıyla ek ödeme yapılması elzemdir.

AK Parti’nin, kamu görevine ilk kez ya da yeniden atanacaklara güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması getiren teklif küçük değişikliklerle kabul edildi. Muhalefetin itiraz ettiği eşin anne babasının da araştırılmasını öngören “sıhri hısımlar” tekliften çıkarılırken son dakika değişiklikle öğretmenler de ‘güvenlik soruşturması’ kapsamına alındı. AK Parti’nin verdiği önergeyle yapılan değişikliğe göre teklifin ilk halinde sadece “arşiv araştırması” öngörülen öğretmenlere ayrıca güvenlik soruşturması da yapılacak. Eğitim alanında faaliyet gösteren sendikalar, Anayasa Mahkemesi’nin daha önce 2 kez iptal ettiği güvenlik soruşturmasına öğretmenlerin de dahil edilmesine tepki gösterildi.

Anayasa Mahkemesi’nin geçmişte iptal kararı verdiği bir konunun, önce sadece güvenlik alanını içerecek şekilde düzenleyip sonrasında diğer kamu çalışanlarının da ekleyerek yeniden gündeme getirilmesi “kamusal alanın tasfiyesi” anlamına geliyor. “Bu bakış açısı, toplumdan tamamen kopuşla aynılığı üreten, kendi görüşünden insanlarla çalışmak isteyen despotik devlet anlayışına da karşılık geliyor”.

“Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasıyla ‘devlet güvenliğine tehdit’ deyip insanları elemenin, ayıklamanın, damgalamanın yeni bir yöntemini getiriyorlar. Bu parti devletleşme süreci çok olumsuz. Çünkü eğitim alanı bir söylem alanı ve demokratik bir alan. Çoğul bütün renkleriyle insanların karşılaştıkları bir alan. Artık öğrencilerimiz belli öğretmen tipleriyle, itaatkâr, boyun eğen, mesleki özerkliğini yitirmiş, mesleğinin değerine bakmak değil iktidara bakan öğretmenler tarafından yetiştirilecek. Bu Türkiye’nin kendine güvenli, eleştirel insanlarının sayılarının azalması demek.” Öğretmenlik mesleğine geçişte yapılan “güvenlik soruşturmasının” Anayasaya ve evrensel hukuk normlarına uygun olmaması nedeniyle bu kanunda değişiklik yapılmasını ve arşiv araştırmasının kaldırılmasını zorunlu kılmaktadır.

**MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU İLE GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE
ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenlere bilime katkı payı olarak, 2000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay ek ödeme yapılır.”

MADDE 2- 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.